

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskassor

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 november 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskassor (RP 130/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Arttu Ahola

- överinspektör Pia Rinne, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Maija-Liisa Kotiranta, Försäkringsinspektionen
- ordförande Juha-Veikko Hiekkaranta, Försäkringskassenämnden
- verkställande direktör Jouko Bergius, Pensionsstiftelseföreningen rf
- verksamhetsledare Risto Heiskanen och styrelseordförande Salme Ruissalo, Försäkringskassaföreningen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en sådan ändring i lagen om försäkringskassor att medlemskap i försäkringskassaföreningen blir frivilligt för pensionskassorna. Samtidigt skall försäkringskassenämnden, som verkar i samband med försäkringskas-

seföreningen, få sin behörighet begränsad i fråga om de pensionskassor som inte hör till föreningen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

De senaste årens ändringar i bestämmelserna om pensionsförsäkring har inneburit att tillsy-

nen över pensionsstiftelser, pensionskassor och pensionsförsäkringsbolag har samordnats. Allt sedan försäkringsinspektionen inrättades har Försäkringskassaföreningen enligt bestämmelserna inte haft skyldighet att bistå myndigheterna i tillsynen. Utskottet anser att det med tanke på tillsynen över pensionskassorna inte är nödvändigt att pensionskassorna enligt lag ska vara medlemmar i Försäkringskassaföreningen.

Enligt utredning till utskottet har alla åtta lagfästa pensionskassor för arbetspensioner eller företagarpensioner också gått med i Pensionsstiftelseföreningen och fem av åtta tilläggs-pensionskassor har gjort detsamma. Social- och hälsovårdsutskottet anser att försäkringskassornas intressebevakning lämpligen bör bygga på frivilligt medlemskap.

För de försäkrades rättssäkerhet är det viktigt att Pensionsstiftelseföreningen och Konsumenternas försäkringsbyrå enligt uppgift till utskottet preliminärt har kommit överens om ett nämndeförfarande som ska ersätta den nuvarande möjligheten att begära utlåtande av försäkringskassenämnden vid tvister. Meningen är att Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Konsumenternas försäkringsbyrå, ska tjänstgöra som nämnd. Utskottet anser att denna ordning är fullt adekvat med tanke på de försäkrades rättssäkerhet.

Regeringen framhåller i sin proposition att tvångsmedlemskapet ska avskaffas längre fram för övriga försäkringskassor. Utskottet påpekar att frågan kommer att utredas i samband med totalreformen av lagstiftningen om försäkringskassor och pensionsstiftelser.

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår att ett tekniskt fel i 169 § 6 mom. i den finska texten korrigeras.

Vidare föreslår utskottet att ikraftträdelsebestämmelsen preciseras såtillvida att plikten att betala medlemsavgift upphör den 31 december 2004 för de kassor som utträder under 2004.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag):

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/1992) 168 § samt 169 § 2 och 6 mom., av dessa lagrum 168 § sådan den lyder i lag 84/1999 och 169 § 6 mom. i lag 287/2000, som följer:

168 §
(Som i RP)

169 §
(Som i RP. Utskottets ändring påverkar inte den svenska texten.)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(1 mom. som i RP)

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. *För en pensionskassa som under 2004 utträder ur Försäkringskassaföreningen upphör skyldigheten att betala medlemsavgifter till föreningen den 31 december 2004.*

Helsingfors den 27 februari 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Marjaana Koskinen /sd
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Juha Rehula /cent

Arto Seppälä /sd
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd
ers. Satu Taiveaho /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.